

Reportáž z poznávacího výletu

Po projektu hudebním, který měl svoji premiéru před půl rokem, jsme uvedli do života i projekt druhý, zaměřený na výlety spojené s poznáváním Újezda nad Lesy a jeho okolí. A jak první výlet proběhl?

MČOV

Sešlo se nás asi na čtyři desítky, malí i velcí, a první místo, které jsme navštívili, byla malá čistírna odpadních vod na Blatově. Vzhledem k většímu počtu jsme

byli na prohlídku rozděleni do dvou skupin. Samotná exkurze trvala skoro hodinu a byla natolik zajímavá, že jsem hned na místě domluvil zopakování akce v příštím roce. A tak vám nyní nic neprozradím,

abyste se měli nač těšit příště. Ale abych si nenechal vše pro sebe, tak jednu zajímavost vám přece jen řeknu. Podíváte-li se na vodu vytékající z čistírky do přilehlého potoka, budete možná překvapeni, že ►

- voda z čističky vytéká mnohem čistší, než ta, která přitéká potokem. A můžete do příští exkurze přemýšlet, co to způsobuje. Otištěné fotky mohou být nápovědou.

Western

Hezkou část výletu jsme strávili i u koní na Blatově, během které jsem vyzpovídal paní Petru Chrástovou, majitelku Minifarmičky u Čika.

Proč jsou Vaše koně v létě na pastvině u blatovské čističky a v zimě u rybníka?

Předem moc děkujeme za milou návštěvu u našich koníků. Na stěhování koníků se mě lidé ptají docela často. Důvod je celkem prostý. Půda si potřebuje odpočinknout, v rámci možností zregenerovat. To se v přírodě děje pomocí mrazu nebo pomocí slunce a s ním spojených vysokých teplot. Na období podzimu, zimy - období dešťů a s tím spojeného bahna se koníci přestěhují na tzv. zimní louku k silnici. Tudíž louka u čističky má šanci se zregenerovat, „vydezinfikovat“ a na jaře dát koníkům zase čerstvou zelenou travičku. Zimní louka se pak zregeneruje přes léto. Samozřejmě by bylo nejlepším řešením mít pro koně dalších 10 ha pastvin, ale jsme rádi i za tyto plochy, vzhledem k tomu, že se nacházíme na okraji Prahy.

Jak koně snášejí, že jsou i v zimě ustájeni na pastvě? Občas se někdo domnívá, že jim musí být zima.

Koně a zima J. Lidé velice trpěli v počátcích našeho projektu pohledem na koně v zimě, v dešti, bahně apod. Nebyli zvyklí vidět koně celoročně venku za každého počasí. Z časů minulých, kdy koně opravdu tvrdě pracovali např. na polích, má většina lidí pocit, že kůň by měl stát v boxu, v teple, ... Opak je pravdou. Zavíráním koní do uzavřených prostor či nevhodným dekováním jim ubližujeme mnoha způsoby. Když pomínu stránku psychickou, narušujeme jim přirozenou termoregulaci, imunitu atd., atd. Takový kůň daleko snáze podlehně nachlazení či jiné nemoci. Koně fungují totiž jinak než my lidé. Hodně zjednodušeně řečeno kůň má svoje topevní v žaludku. Pokud koně dobře a kvalitně nakrmíme, produkuje si teplo zevnitř. No, a pokud je kvalitně nakrmen, naroste mu zimní srst, úplný medvědí kožich, a ten se postará o zbytek.

Pochopitelně ani v tomto případě nelze zobecňovat, musíme brát v potaz koně po nemoci, staré, celoživotně zvyklé na ustájení v boxech apod., koně sportující na vysoké úrovni, zde by jejich zbrklé umístění na pastevní ustájení mohlo být spíše ku škodě koně než k užítku. ►

► Máte zde jenom huculské plemeno nebo i jiné?

Huculové, pročpak Vás napadlo zrovna tohle plemeno?

Protože tohoto horského koníka trochu poznám, ale další už ne. ☺

Kdepak, huculáky zde samozřejmě máme zastoupené, ale nejsou jediní. Myslím, že u nás obvykle bydlí něco kolem 8 - 9 různých koňských plemen...

Je pravda, že se u Vás najdou koně i s náročnější minulostí?

Ano. Někteří z našich koníků si prošli v nějaké fázi života něčím nepříjemným, ať už se jednalo o týrání fyzické, nebo psychické, zanedbání nezbytné péče...

Náš první kůň například přišel od milujících majitelů, nicméně celý život dřel v lese, tahal dřevo v horách... Po těžkém úrazu, který se stal při stahování klád v náročném terénu, chtěli majitelé již pro koně klid od práce v lese. Šel k nám, poprvé v životě žije v partě koňských kámošů a na pastvině, ne uvázaný ve stáji. Vzhledem k jeho milionové povaze byli původní majitelé rádi, že bude moci ještě dlouhá leta učit děti i dospěláky a dělat radost každému, kdo ho zná, i navzdory trvalým následkům po úrazu.

Naší Terezku zná také každý. Nádhernou sportovní kobytku, která byla kvůli své vrozené neurologické poruše hodně bita a jinak fyzicky týrána, jsme si vzali a dlouho nevěděli, zda to tzv. dáme... Mimo jiné trpí klaustrofobií a narkolepsií. Kobyłka je svá, ale když to s ní umíte, jezdí na ní dnes začátečníci, včetně dětí. Dáma je v letech, ale kondičně uběhla o polovinu mladší parťáky.

Velkou chloubou je kobyłka anglického plnokrevníka. Ta běhala dostihy. Poté byla používána na hříbata, a když už nenesla žádný finanční zisk, byla ponechána de facto svému osudu. My ji přivezli s velice zanedbanými kopyty, nevěděli jsme, zda vůbec bude chodit, ani jak je na tom psychicky. Chvilku to trvalo, ale dnes má kopýtka jako nová a svoji 12letou paničku, se kterou jsou nerozlučná dvojka. Holčina ji zvládá jak venku na loukách (což je u bývalých dostiháků docela vzácný jev), tak na závodním kolbišti. Ale ne vždy se zadaří.

Zažila jsem i koníka, u kterého se nám sice podařilo o něco prodloužit život a zajistit mu důstojné dožití, ale bohužel jeho zdraví bylo již moc podlomené a podvaha tak markantní, že se s tím jeho organismus už nedokázal vypořádat. I přes naši snahu tak odešel do koňského nebe.

Jak malé děti se už učí pracovat s koňmi a jezdit na nich?

No, věková hranice neexistuje. Můj synek je na koníkovi prakticky od narození... Ale vážně.

Spolupracujeme s mateřskými školkami, základy učíme formou hry v sedle, ale i ze země. Těmto dětem jsou tak cca 4 roky. Hodně záleží na mentální i pohybové vyzrálosti malého koňáka. Pro tyto děti jsme v září otevřeli tzv. Koňoklubík. Je to něco jako příprava na tréninky... Pak máme koňoškoličku, kde už děti trénují a následně mohou plynule navázat na regulérní tréninky.

A máte již nějaké vavříny ze soutěží?

No vavříny zrovna ne J, nejsme sportovně založení... Na to nemáme asi povahy, náladu, koně, ani zázemí... Nicméně, na tzv. hobby úrovni se závodů občas účastníme a musím se zcela neskromně pochlubit, že naše holky mašle pravidelně vozí.

Když k vám přijde úplný nováček se zájmem starat se o koně a užít si i vyjížd'ky, co mu dáte jako první do ruky? Kartáč, uzdu, sedlo, kbelík...

Nováček? Tak ten jako první dostane ani ne tak kartáč do ruky, jako spíš „naležvárnu“ do hlavy. Bezpečnostní minimum je nutností, pohyb kolem koní má svá pravidla. No a pak už ten kartáč, kopyták a v neposlední řadě kolečko a vidle. ☺

Kolik času uplyne, než se dospělý člověk naučí jezdeckému umění potřebnému k projížd'ce po okolí?

Kolik času? Umění jezdeckví je cesta na celý život. Nicméně aby vás pohodový koník povozil v lese, aniž byste mu výrazně škodil drcáním do zad či taháním za oštěže, doporučujeme alespoň 5 tréninků. Bohužel jak už to tak bývá, co děti vstřebají hned, tak u nás dospělých trvá mnohem déle. Jsme již moc bázlivi, ztuhlí, zatímco děti jsou uvolněné a otevřené všemu novému.

Mokřady

V další části výletu jsme se prošli kolem mokřadů podél trati a pozorovali divoké kachny, žabky a především jednu velkou a 12 malých nutrií. Jak se sem dostaly, nevíme, ale zdejší nutrie jsou velmi nebojácné, vezmou si např. mrkev i z ruky. Zejména za šera jsou ochotné se s každým seznámit. V takovém případě je ale dobré se vyhnout tělesnému kontaktu, protože nutrie jsou hostiteli různých parazitů, které mohou přejít i na člověka. Navíc počítejte s tím, že malé nutrie zase o něco povyroستly

a může vás přivítat i více než půlmetrové zvíře s dlouhými oranžovými hlodáky. Jelikož se nejedná o zvíře, které by vyloženě patřilo do našeho podnebného pásma, je krutou otázkou i pro „naše“ nutrie, zda přežijí mrazivou zimu v hluboké noře, i když jim budete nosit jakékoliv pochutiny.

Studánka, křížek

Od nutrií jsme dál pokračovali jen několik desítek metrů a už jsme se kochali pohledem na tajemnou studánku pod rozeklanou vrbou, obdivovali její vysokou spodní vodu s ohledem na okolní terén a zanechali vzkazy v ukryté „kešce“. Výlet jsme pak zakončili zastávkou u novohradského křížku a zamířili k dětskému hřišti na Blatově, na oběd do restaurace Stodola a k domovům.

Tak takhle jsme napoprvé vandrovali po Újezdě a okolí.

Petr Duchek

